

RAN-2501001205027702

B. A. (Sem. - V) Examination October - 2025

Economics - Major (Paper - XIII) Economics of Growth and Development

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) પ્રશ્ન 1 ફરજિયાત છે.
Question No. 1 is compulsory.
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate full marks of the questions.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો : (કોઈપણ પાંચ) (10)

1. આર્થિક વિકાસના નિર્દેશકો જણાવો.
2. માનવ મૂડી રોકાણ એટલે શું?
3. બજારની અપૂર્ણતામાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે?
4. આર્થિક વૃદ્ધિના મોડેલના પ્રકારો જણાવો.
5. શ્રમવિભાજન એટલે શું?
6. રિકાર્ડોના સિદ્ધાંતમાં નફા સિવાય બીજા કયા ક્ષેત્રના નિર્દેશકો છે?
7. સીમાવર્તી ઉત્પાદકતા એટલે શું?

પ્ર. 2. આર્થિક વિકાસ એ પ્રક્રિયા છે, જ્યારે આર્થિક વૃદ્ધિ એક ઘટના અને પરિણામ છે. સમજાવો. (13)

અથવા

પ્ર. 2. અ. ટકાઉ વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો. (07)

બ. જાતિ વિકાસ સુચક આંકની ચર્ચા કરો. (06)

પ્ર. 3. રિકાર્ડોનો આર્થિક વૃદ્ધિનો સિદ્ધાંત સમજાવો. (13)

અથવા

પ્ર. 3. અ. આર્થિક વૃદ્ધિ મોડેલના પ્રકારો અને ઉપયોગીતા સમજાવો. (07)

બ. જીવનના ભૌતિક ગુણવત્તા આંકની ચર્ચા કરો. (06)

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (14)

1. માનવ વિકાસ આંક
2. શ્રમવિભાજન અને વિશિષ્ટીકરણ
3. આર્થિક વૃદ્ધિ મોડેલની મર્યાદા
4. મહાલનોબીસનું ભારતીય યોજના મોડેલ

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Answer the following questions : (Any five) (10)**
1. State the indicators of economic development.
 2. What is human capital investment?
 3. Which components are included in the market imperfections?
 4. State the types of economic growth models.
 5. What is division of labour?
 6. which are the indicators of other sectors besides profit In Ricardo's theory?
 7. What is marginal productivity?
- Q. 2. Explain “Economic development is a process while economic growth is an event and is a result”. (13)**
- OR**
- a. The concept of sustainable development. (07)
 - b. Gender development index. (06)
- Q. 3. Discuss in detail the contribution made by Ricardo in the theory of economic growth and state the limitations of this theory. (13)**
- OR**
- a. Types and usefulness of economic growth models (07)
 - b. Physical quality of life index (06)
- Q. 4. Write a short note. (Any two) (14)**
1. Human development index
 2. Division of labour and specialization
 3. Limitations of economic growth models
 4. ‘Mahalanobis’ Indian planning model
-